سازمان ملل سکوی مانور دیپلماسی ایرانی

نمایش عقلانیت و اقتدار

سفر رئیس‌جمهور به سازمان ملل، مهم‌ترین رویداد سیاسی و دیپلماتیک کشورمان در طول سال است و همه نگاه‌ها به آن و سخنرانان مجمع است. بی‌تردید لحظه‌به‌لحظه حضور پزشکیان و هیئت همراه، مورد رصد دوربین‌های خبرنگاران خواهد بود

رئیس جمهور به سازمان ملل می‌رود تا از جایگاه مجمع عمومی در «منهتن» نیویورک، شاهد مانور هوشمندانه دیپلماسی برای اثرگذاری در معادلات و محاسبات جهانی و نمایش عقلانیت و اقتدار باشیم.

به گزارش مهر، رامین عبدالله شاهی: رئیس‌جمهور امروز بعد از نواختن زنگ اول مهر عازم نیویورک خواهد شد و صبح چهارشنبه به وقت محلی و عصر به وقت تهران در صحن سازمان ملل سخنرانی خواهد داشت. پزشکیان دیدار و رایزنی‌هایی نیز با رؤسای کشورهای مختلف و دبیرکل سازمان ملل و نشست‌هایی با اندیشکده‌ها، برخی مجامع و ایرانیان مقیم نیز خواهد داشت.

رئیس دولت چهاردهم به محل سازمان ملل در منهتن نیویورک در ایالات متحده آمریکا برای حضور در مجمع سالانه سران ۱۹۳ کشور عضو، به ینگه دنیا می‌رود و نگاه‌های بسیاری به او و سخنرانی اش در مجمع عمومی سازمان ملل خواهد بود. در حقیقت پزشکیان به سازمان ملل می‌رود تا از جایگاه مجمع عمومی، شاهد مانور هوشمندانه دیپلماسی برای اثرگذاری در معادلات و محاسبات جهانی و نمایش عقلانیت و اقتدار، باشیم.

قابل توجه است این سفر در ادامه دیپلماسی فعال ایران در عرصه جهانی و در تداوم سفرهای رؤسای جمهوری اسلامی ایران از دولت شهید رجایی تاکنون است. این سفر، معمولاً نشست سران کشورهای عضو سازمان ملل در هفته سوم ماه سپتامبر هر سال میلادی آن هفته آغاز می‌شود، تا در مهم‌ترین و بزرگ‌ترین رویداد سیاسی جهان، نام ایران به‌عنوان یکی از کهن‌ترین کشورهای جهان در قله دیپلماسی جهان طنین‌انداز شود و مانور قدرت، عقلانیت، صلح‌طلبی و منطق عزتمندانه ایرانیان در مسائل مهم جهانی در ویترین سازمان ملل در سطح جهانی مطرح شود. در حقیقت «مجمع عمومی» سازمان ملل متحد یکی از شش رکن این نهاد بین‌المللی است که هشتادمین دوره آن با حضور سران و هیئت‌هایی از ۱۹۳ عضو سازمان ملل و با شعار «با همدیگر بهتر: ۸۰ سال و بیشتر از آن برای صلح، توسعه و حقوق بشر» از یکم تا هفتم مهرماه سال جاری در مقر اصلی این سازمان در نیویورک برگزار می‌شود.

دومین سفر پزشکیان و بیست و چهارمین سفر رئیس جمهوری ایران به سازمان ملل متحد

پزشکیان برای دومین بار، بیست و چهارمین مسافر یک رئیس جمهور اسلامی ایران به سازمان ملل متحد خواهد بود. در گذشته و از دولت چهارم جمهوری اسلامی، رئیس‌جمهور ایران برای اولین بار در مجمع عمومی سازمان ملل حاضر شد. مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، که در آن زمان رئیس‌جمهور کشورمان بودند. در روزهای ۳۱ شهریور و اول مهر ۱۳۶۶، برای اولین بار به‌عنوان رئیس‌جمهوری اسلامی ایران به مجمع عمومی سازمان ملل رفتند و به ایراد سخنرانی پرداختند. سخنرانی ایشان بسیار اثرگذار و قاطع بود، به گونه‌ای که به دلیل دامنه افشاگری جنایات آمریکا علیه کشورمان، نماینده ایالات متحده مجبور شد در اواسط سخنرانی آیت الله خامنه ای، با عصبانیت سالن را در خاک آمریکا، ترک کند.

من از ایران می‌آیم

حضرت آیت الله خامنه ای در بخشی از سخنرانی خود گفتند: «من از ایران می‌آیم، که زادگاه پرآوازه‌ترین و درعین‌حال ناشناخته‌ترین انقلاب‌های دوران معاصر است. انقلابی بر پایه دین خدا و در امتداد راه پیامبران و مصلحان بزرگ الهی؛ راهی به درازای همه‌ی تاریخ بشر. ریشه استوار و اندیشه‌ی زیربنائی این انقلاب جهان‌بینی توحیدی اسلام است.»

هرچند پیش از حضور آیت‌الله خامنه‌ای در مهر ۱۳۵۹، و زمانی که شهید محمدعلی رجایی نخست‌وزیر دولت اول جمهوری اسلامی در دوران ریاست‌جمهوری ابوالحسن بنی‌صدر بود، به جهت تجاوز رژیم بعث عراق به کشورمان به شورای امنیت سازمان ملل سفر کرد و به ایراد سخنرانی پرداخت، اما این سفر برای حضور در اجلاس سالانه سران کشورهای جهان در مجمع عمومی و در مقام ریاست جمهوری نبود. پس از تنها سفر مقام معظم رهبری به سازمان ملل، حجت الاسلام اکبر هاشمی رفسنجانی در سال ۱۳۷۰ یک‌بار، حجت الاسلام سید محمد خاتمی در سال‌های ۱۳۷۷، ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ سه‌بار، محمود احمدی‌نژاد در تمام سال‌های ریاست‌جمهوری خود یعنی هشت‌بار، حجت الاسلام حسن روحانی به جز سال پایانی ریاست‌جمهوری خود که به دلیل شروع بیماری کرونا محقق نشد، هفت‌بار، و شهید آیت الله سید ابراهیم رئیسی نیز در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ دو بار به سازمان ملل، رفتند.

هرچند مسعود پزشکیان نیز در سال گذشته در حالی که به تازگی رئیس جمهور شده بود، به مجمع عمومی رفت و برای نخستین بار سخنرانی خود را به‌عنوان رئیس دولت چهاردهم ایراد کرد، اما سفر سال جاری در شرایطی انجام می‌شود که در یک سال گذشته و به‌ویژه در چند ماه اخیر، ایران و منطقه به دلیل تجاوزات رژیم صهیونیستی روزهای حساس و تعیین‌کننده‌ای را پشت سر گذاشت.

تجاوز هوایی صهیونیست‌ها در ۲۳ خرداد گذشته و بروز دفاع مقدس ۱۲ روزه در برابر تهاجمات اشغالگران قدس، با پاسخ قاطع کشور ما مواجه شد؛ همچنین حمله آمریکا و اسرائیلِ به عنوان دو قدرت اتمی به تأسیسات صلح‌آمیز هسته‌ای کشورمان، منطقه را در آستانه تنشی بزرگ قرار داد؛ اما پس از آن، این رژیم در ادامه نقض قوانین بین‌المللی به قطر حمله کرد. هرچند جمهوری اسلامی همچنان خود را متعهد به معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (ان‌پی‌تی) می‌داند، اما در ادامه سیاست صلح طلبانه خود و علی‌رغم توافق‌نامه اخیر خود در مصر با آژانس بین‌المللی هسته‌ای، تروئیکای اروپایی با بهانه‌تراشی‌های متعدد و در حالی‌که خود به هیچ عنوان به تعهداتشان در برجام پایبند نبودند، توانستند مکانیسم ماشه را پیش برده و آن را در آستانه فعال‌سازی نهایی قرار دهند. این در حالی است که کشورمان در شدیدترین و بی‌سابقه‌ترین تحریم‌های جهانی قرار دارد و همواره به تعهدات خود در برجام در ازای انجام تعهدات طرف‌های مقابل و نیز حضور بازرسان انرژی اتمی برای بررسی پیشرفت‌های صلح‌آمیز کشورمان، پایبند بوده است.

پزشکیان در شرایطی به مجمع عمومی سازمان ملل خواهد رفت که نیک می‌داند میراث‌دار رؤسای جمهور بزرگی همچون مقام معظم رهبری که در زمان خود رئیس‌جمهور بودند و نیز شهید آیت الله سید ابراهیم رئیسی است که با در دست گرفتن تصویر شهید قاسم سلیمانی و نیز قرآن، مظلومیت، روح صلح‌طلبی و عدالت‌خواهی ایرانیان را به گوش جهانیان رساند. رئیس دولت چهاردهم به غایت آگاه است که لازم است به‌طور شفاف و بدون لکنت، مواضع تهران را در سخنرانی‌ها و دیدارها با مقامات کشورهای مختلف در موضوعاتی چون نسل‌کشی در غزه، تجاوز دو قدرت اتمی به ایران، بی‌قانونی تروئیکای اروپایی در فعال‌سازی مکانیسم ماشه و تحریم‌های غیر قانونی علیه ایران را مطرح کند. همچنین در مواضع خود برای مقابله با یک‌جانبه‌گرایی آمریکایی‌ها در منطقه و جهان، استفاده از ظرفیت‌های دیپلماتیک برای گسترش روابط با کشورهای همسو از جمله همسایگان و اعضای بریکس و شانگهای بخصوص در حوزه اقتصادی، بهره‌برداری از انزوای رژیم صهیونیستی در افکار عمومی به‌ویژه در میان مردم، دانشجویان و نخبگان آمریکایی و نیز اوج‌گیری روح ملی‌گرایی ایرانیان در داخل و خارج پس از حمله و تجاوز اسرائیل به کشورمان تلاش‌های لازم صورت گیرد.

در عین حال می‌توان گفت سفر رئیس‌جمهور به سازمان ملل، مهم‌ترین رویداد سیاسی و دیپلماتیک کشورمان در طول سال است و همه نگاه‌ها به آن و سخنرانان مجمع است. بی‌تردید لحظه‌به‌لحظه حضور پزشکیان و هیئت همراه، مورد رصد دوربین‌های خبرنگاران خواهد بود. همگان به خاطر دارند که حتی نحوه فرود زیبا و کاملاً حرفه ای هواپیمای حامل رئیس جمهور در فرودگاه جان اف کندی نیویورک در سال گذشته از نظر رسانه‌ها و مجریان شبکه‌های تلویزیونی غربی پنهان نماند و به تعریف از خلبان ایرانی آن پرداختند، لذا توان و قدرت منطق در گفتار، زبان بدن هماهنگ، متعادل و با تدبیر و قدرت، عمق نگاه و آمادگی برای واکنش‌های مختصر، مفید و اثرگذار در برابر دوربین‌ها و در جریان سخنرانی‌ها، قدرت بیان بالا، تسلط بر زبان انگلیسی و نیز مهارت‌های ذاتی در تعامل گرم، شفاف و صمیمی و البته با غرور با مقامات کشورها، خبرنگاران و افکار عمومی، همگی عواملی است که می‌تواند تصاویری ماندگار از حضور رئیس‌جمهور در سازمان ملل بیافریند؛ تصاویری که گاه بیش از محتوای سخنرانی‌ها اثرگذارتر خواهند بود.

رئیس‌جمهور و هیئت همراه به‌خوبی می‌دانند چالش‌های جمهوری اسلامی با غرب، آن هم در ینگه دنیا، موضوعی نیست که به‌سادگی و با چند توصیه ساده از سوی برخی نیروهای داخلی و خارجی قابل رفع باشد؛ بخصوص که در بهار گذشته شاهد مذاکرات غیر مستقیم با آمریکایی‌ها بودیم و این واشنگتن و پایتخت منطقه‌ای آن یعنی تل آویو بود که با بمب و موشک بر میز مذاکره حمله کردند. آنها به دنبال هژمونی و یک‌جانبه‌گرایی در منطقه هستند و ذات انقلاب اسلامی، پذیرای این زورگویی نخواهد بود. هرچند باید از همه فرصت‌های دیپلماتیک برای بهبود شرایط سیاسی و رفع تحریم‌ها بهره‌برداری کرد، اما بسیاری از ژست‌های نمایشی مقامات غربی در پشت دوربین‌ها درباره صلح و عدالت جهانی، چیزی جز تزویری منافقانه نیست؛ لذا لازم است در سازمان ملل از هر فرصت برای توسعه روابط با کشورهای مهم عضو شانگهای، بریکس و نیز کشورهای جنوب جهانی بهره‌برداری شود. همچنین گفتنی است، در سطح کشورهای اسلامی و عربی و در حمایت از مردم غزه و قطر که مورد تهاجم اسرائیل قرار گرفته‌اند، ظرفیت‌های بزرگی برای همکاری با کشورهای همسو از جمله پاکستان، مصر، ترکیه، عراق و دیگر کشورها وجود دارد.

ضمن آنکه رئیس‌جمهور کشورمان می‌تواند از کارت‌های مهمی در مذاکره با کشورهای غربی، از جمله توان بومی و نابود نشدنی توان صنعت هسته‌ای کشور، افزایش سرمایه اجتماعی، همبستگی و انسجام ملی پدیدآمده در ایران طی دفاع مقدس ۱۲ روزه، توان بالای دفاعی کشور، روابط راهبردی با کشورهای شرقی، ظرفیت فنی و علمی نخبگان ایرانی، تاب‌آوری اقتصاد کشور در برابر تکانه‌های ناشی از تحریم‌های ظالمانه غرب و ظرفیت‌های معنوی، فرهنگی و تاریخی تمدن کهن ایرانی به عنوان محورهایی از عمق راهبردی ایران برای گره گشایی از مشکلات کشور به خصوص خنثی سازی مکانیسم ماشه و در مسیر پیشبرد اهداف دیپلماتیک کشور، بهره برداری کرد.

پزشکیان در یک نقطه تاریخی قرار گرفته است

عباس گودرزی سخنگوی هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی در صفحه شخصی خود در شبکه اجتماعی ایکس، نوشت: جناب آقای پزشکیان در یک نقطه تاریخی قرار گرفته است. به زودی در میان سران ۱۹۰ کشور در سازمان ملل سخنرانی خواهد کرد. این فرصت طلایی باید در جهت دفاع از حق و بیان اقتدار و عظمت ایران و رسوایی آمریکا و اسرائیل جنایتکار صرف شود. باید ملت‌ها از تریبون جهانی متوجه شوند که اعتماد به آمریکا جز هزینه هیچ دستاوردی ندارد و بالاترین سرمایه، استقلال و اقتدار ملی کشورهاست.

نماینده مردم بروجرد در مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: باید مظلومیت و حقانیت ایران در جنگ ۱۲ روزه علیه تمامیت ایران و عمق جنایات دشمنان ملت بزرگ ایران فریاد زده شود و فصلی نو در نظم نوین جهانی و پایان یکجانبه گرایی در جهان آغاز شود.

لازم است گفته شود چگونه در میانه مذاکرات، موشک‌های اسرائیل و آمریکا بر سر میز مذاکره اصابت کردند

حجت‌الاسلام محمدعلی ابطحی عضو شورای مرکزی مجمع روحانیون مبارز در خصوص سفر رئیس جمهور به سازمان ملل، گفت: لازم است شرح وقایعی که در ارتباط با جنگ ۱۲ روزه رخ داد، مطرح شود؛ اینکه چگونه در میانه مذاکرات، موشک‌های اسرائیل و آمریکا بر سر میز مذاکره اصابت کردند. این تنها موقعیتی بود که از زمان انقلاب تاکنون، یک نوع مذاکره شبه‌مستقیم صورت گرفت و باید آمار و ارقام دقیق از جنایت‌ها، خرابی‌ها و اتفاقات بی‌دلیل علیه مردم ایران ارائه شود.

رئیس جمهور از مردم بی گناه فلسطین بگوید

محمدصالح جوکار رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس شورای اسلامی با اشاره به اهمیت حضور رئیس جمهور کشورمان در اجلاس آتی سازمان ملل، گفت: بدون شک سخنرانی در جمع سران کشورهای دنیا فرصت خوبی به منظور ایجاد دستاوردهای بین‌المللی برای جمهوری اسلامی ایران است. به عبارتی آقای پزشکیان باید مواضع به حق و منافع ایران اسلامی را که از سوی کشورهای اروپایی و ایالات متحده نادیده گرفته شده را بیان کند تا افکار عمومی دنیا بداند این کشورها فریبکار هستند.

وی افزود: باید در جمع سران کشورهای دنیا عنوان شود که جمهوری اسلامی آغازگر جنگ ۱۲ روزه نبود بلکه آمریکایی‌ها و اسرائیلی‌ها با حمایت و پشتیبانی اروپایی‌ها، این تجاوز نظامی را علیه ملت ایران انجام دادند. مقامات کشورهای دنیا که در نشست سازمان ملل حضور دارند باید بدانند غرب پس از اینکه در جنگ ۱۲ روزه به اهداف خود نرسید، بلافاصله موضوع اسنپ بک را مطرح کرد که این بیانگر تناقض و یکجانبه‌گرایی علیه ملت‌های آزاده و مستقل است. به عبارتی رئیس جمهور باید در مقابل مقامات کشورهای دنیا عنوان کند که اسرائیلی‌ها تلاش کردند در کشورمان ترور انجام دهند و با همین رویکرد مردم بی گناه فلسطین را به قتل می‌رسانند.

باید به دنیا بگوییم که اولویت اول، دوم و سوم ما آشتی و ثبات است

زهرا سعیدی از نمایندگان مجلس در رابطه با سفر رئیس جمهور به سازمان ملل متحد، با تاکید بر این‌که «جمهوری اسلامی ایران همواره به دنبال صلح و آرامش بوده است»، گفت: انتظار می‌رود که رئیس جمهوری در سخنرانی خود در صحن مجمع عمومی سازمان ملل ضمن اعلام این موضوع، تصریح کند که ما همان‌قدر که طرفدار صلح، ثبات و آشتی تلاش می‌کنیم و به همان اندازه نیز برای هر شرایط دیگری آماده‌ایم؛ باید به دنیا بگوییم که اولویت اول، دوم و سوم ما آشتی و ثبات است و ما همان قدر و بلکه بیشتر از آنچه برای ثبات و آشتی آماده هستیم، برای هر رفتار دیگری هم آمادگی داریم.

بدین ترتیب باید توجه داشت، سازمان ملل متحد، به‌ویژه در مجمع عمومی، همواره یکی از مهم‌ترین صحنه‌های تقابل، گفتگو و دیپلماسی میان کشورها بوده است. برای ایران، این نهاد بین‌المللی نه فقط محلی برای بیان مواضع رسمی بلکه سکویی برای نمایش قدرت نرم و ظرفیت‌های دیپلماسی به‌شمار می‌آید. نمایندگان ایران در این مجمع با حضور فعال در مذاکرات، سخنرانی‌ها و رایزنی‌های چندجانبه، می‌تواند افکار عمومی جهان را تحت تأثیر قرار دهد، تصویر متفاوتی از سیاست خارجی ایران ارائه کنند و همزمان پیام‌های راهبردی به قدرت‌های بزرگ و کانون‌های قدرت جهان مخابره کنند.

از سوی دیگر، فرصت حضور در نیویورک به تهران امکان می‌دهد تا در حاشیه اجلاس‌ها با کشورها و سازمان‌های مختلف وارد گفتگو شود؛ امری که می‌تواند به کاهش فشارها، ایجاد کانال‌های جدید همکاری و نیز برجسته‌سازی نقش منطقه‌ای و جهانی ایران کمکی شایان کند، لذا می‌توان گفت سازمان ملل بیش از آن‌که صرفاً یک نهاد بین‌المللی باشد، برای ایران سکوی نمایش قدرت دیپلماسی، هوشمندی راهبردی و توانایی اثرگذاری در معادلات و محاسبات جهانی است، تا امواج صلح طلبی، عدالت خواهی، شفافیت و اثر گذاری توأم با هوشمندی و اقتدار را بر معادلات و محاسبات جهانی داشته باشیم. در عین حال همه چشم انتظار رئیس جمهور پزشکیان برای نمایش و مانور قدرت سیاسی و دیپلماتیک و اوج گیری ایران به قله عزت و اقتدار، در مجمع عمومی سازمان ملل و تا جای امکان گره گشایی از مشکلاتی هستیم که دشمنان برای کشور رقم زده‌اند.

سخن نخست

آیت الله خامنه ای و دیدگاه «صلح عادلانه»

ادامه از صحه یک

در زمان دفاع مقدس در حالی که بخش بزرگی از اراضی ایران در اشغال عراق بود، کشورهای میانجی و نهادهای بین المللی از جمله سازمان ملل متحد، ایران را به صلح دعوت می کردند. آیت الله خامنه ای در کسوت رئیس جمهور وقت در پاسخ به این دعوت، فرمول گفتمان صلح عادلانه را ابداع نموده و بعدها در این رابطه گفتند.

«در دوران جنگ من به خاطر دارم در مذاکراتی که در مجامع جهانی یا مهمان های خارجی که می آمدند در هر ملاقاتی که با آنها داشتیم به ما می گفتند صلح چیز خوبی است شما چرا صلح را قبول نمی کنید. صلح بهتر است یا جنگ؟ مثل یک بچه ای که سنگی را در چاه بیندازد و کسی نتواند آن را بیرون بیاورد. ما می خواستیم برای اینها تشریح کنیم که صلح همیشه خوب نیست همه ی این گروه‌های مبارز در دنیا که علیه حکومت‌هایشان قیام کردند، جنگ راه انداختند. آنها قبل از این جنگ صلح داشتند و نشسته بودند و زندگی می کردند صلح آن‌وقتی خوب است که در جهت عدالت باشد. بعد بنده هم به مرور فرمولی پیدا کردم که آنها وقتی می گفتند صلح، من می گفتم عدل و آنها می ماندند. در محاورات بایستی فرمول پیدا کرد تا بتوانی در مقابل فرمول هایی که ارائه می کنند مقابله کنی ولذا ما می گفتیم عدل بهتر است یا صلح؟ خیلی از صلح‌ها را به خاطر عدل از بین می برند اما با عدل هیچ چیزی مقابله نمی‌کند.» (بیانات در جلسه دهم تفسیر سوره بقره ، ۱۳۷۰/۰۸/۰۸)

از دید آیت الله خامنه ای،عدالت مقدمه صلح است و صلح بدون عدالت،پایدار نمی ماند؛صلح باید بر مبنای عدالت و با معرفت به کرامت انسان و به دور از سلطه و زورگوئی های صاحبان قدرت باشد. از این نگاه،صلح به طور مطلق یک ارزش نیست و و هنگاهی که با عدالت همراه می شود، معنا و ارزش پیدا می کند. رهبر معظم انقلاب در مذاکره با هیئت های میانجی، از موضوع صلح و عدالت به مسئله معرفی متجاوز می رسیدند و شرط تحقق صلح عادلانه را مجازات متجاوز می دانستند. «از آغاز جنگ تا به حال، کسانی به عنوان میانجی وارد شده اند و ما حرف حقی داشتیم که از اول تا حالا به آنها گفته ایم و اگر صد گروه دیگر هم بیایند باز حرف ما این است که ما علاقه مند به صلح هستیم ولی صلحی که عادلانه باشد.اولین شرط صلح عادلانه این است که باید متجاوز دست بردارد و به مرزهای خودش برود و گذشته از این خسارتِ تجاوز را هم بپردازد. شرط دوم این است که متجاوز بعد از تجاوز باید مجازات هم بشود و این حرف حقی است که همهی دنیا از ما شنیده اند و باز هم تکرار میکنیم، اگر هیأت صلح جدیدی هم بیایند به آنها هم خواهیم گفت.» (مصاحبه با خبرنگاران الجمهوریه ترکیه و الشراع لبنان، ۱۳۶۰/۱۱/۲۹) ایشان در سخنرانی خود در مجمع عمومی سازمان ملل متحد(۳۱ /۱۳۶۶/۰۶) نیز این نهادبین المللی را به تامین عدالت که همان مقابله با متجاوز است، دعوت کردند و ضمن تاکید بر اینکه ایران یک کشور صلح طلب است، عدالت را از صلح بالاتر دانستند.

«صلح بی شک کلمه‌ای زیبا و جذاب است؛ تا آن حد که آتش‌افروزان بزرگ بین‌المللی و پدید آورندگان سلاح های جهان‌سوز نیز بدان علاقه نشان میدهند و ریاکارانه از آن دم میزنند. اما به نظر ما عدالت - واژه‌ای که زورمندان و متجاوزان همواره با ترس و احتیاط بدان می نگرند - از صلح بالاتر و مهمتر است. ای بسا مظلومانی که زندگی را و رفاه را و صلح را به خاطر رسیدن به عدالت فدا کرده‌اند، اینها همواره قهرمان شناخته شده‌اند. شهرهای اروپا هنوز به مقاومت خود در برابر تجاوز هیتلری افتخار میکنند و لیننگراد هنوز به خودسوزی اش که ارتش ناپلئون را ناکام و مبهوت کرد و به مقاومت چهار ساله‌اش در محاصره‌ی مهاجمین نازی به خود می بالد. سازمان ملل بخصوص بنا بر اولین ماده‌ی منشور خود موظف به تأمین عدالت در شکل ویژه‌اش - یعنی مقابله‌ی با متجاوز - است. ما همین را از دنیا و از سازمان ملل می طلبیم.»

آیت‌الله خامنه‌ای در سخنان خود در جمع سران جنبش عدم تعهد در هراره پایتخت زیمبابوه(۱۳۶۵/۰۶/۱۴) نیز ادعای پوچ صلح خواهی صدام را محکوم و با طرح گفتمان صلح عادلانه بر ضرورت استقرار صلح بر محور عدالت تاکید کردند و اینگونه سخن گفتند:

«آیا وجدان جامعه‌ی جهانی می پذیرد که رژیم متجاوز، صدها میلیارد دلار ثروت دو کشورِ در حال توسعه را به آتش بکشد و دهها هزار نفر مرد و زن و کودک را به قتلِ برساند، بزرگترین تشنّجها را در مهمترین مناطق استراتژیک دنیا ایجاد کند. اکثر مقررات مهم بین‌المللی را نقض کند و سپس هنگامی که به کفّاره‌ی این همه جنایت، در آستانه‌ی سقوط قرار گرفت، ادعای صلح‌خواهی کند و در مجامع جهانی، شعور و آگاهی نمایندگان کشورها را به مسخره گیرد؟ آیا میتوان باور کرد که تاریخ، قراردادی است و بر حسب اقتضای روز و علایق قدرتها میتوان آن را تغییر داد.؟ به نظر میرسد بعضیها پیشنهاد های سازنده‌ای برای تغییر تاریخ و سرگذشت جنگ دارند. این پیشنهادها هر قدر سازنده باشد، نمیتواند ما را در متقاعد ساختن پدران و مادران داغدار و فرزندان یتیم ایرانی کمک کند که از دست دادن عزیزانشان وهم و خیال بوده است.»

اگرچه نتیجه صلح عادلانه، پایداری و ثبات است اما صلح پایداری که امروز کشورهای غربی آن را مطرح و سازمان ملل متحد تکرار می کند، با صلح عادلانه‌ای که مدنظر آیت الله خامنه ای است، تفاوت دارد. صلحِ مبتنی بر عدالت با اشغال سرزمین ها، تجاوز، تروریسم، سلطه طلبی، جنگ افروزی،کودک کشی و آنچه امروز در سرزمین اشغال شده فلسطین می گذرد،مخالف است.امروز در سایه توجه به مبانی صلح عادلانه می توان راهکارهای مناسب برای حل مسائلی همچون فلسطین، یمن، سوریه و افغانستان و همچنین موضوعاتی همچون مقابله با تروریسم پیدا کرد.ایشان معتقدند ضمن حمایت از شعار صلح، شعار عدالت طلبی و مقابله با ظلم را نیز باید به طور جدی پیگیری کرد.

«دعا و نصیحت برای حل مشکلات جهان خوب است اما بدون عدالت طلبی و مقابله با ظلم، هیچ نصیحتی و اقدامی مؤثر نخواهد بود بنابراین عناصری که در کشورهای مختلف جهان و جامعه بین المللی تأثیرگذارند با ظلم واضح و آشکار جاری در فلسطین و عراق مقابله کنند. مبارزه با ظلم راه صحیح و مؤثر دستیابی به صلح عادلانه است. صلح غیرعادلانه، ادامه نخواهد یافت و لازم است ضمن حمایت از شعار صلح، شعار عدالت طلبی و مقابله با ظلم را به طور جدی مطرح و پیگیری کرد.» (بیانات در همایش دین در دنیای معاصر، ۱۳۸۷/۷/۲۲)

واکاوی اندیشه‌های آیت الله خامنه ای نشان می‌دهد که ایشان بویژه از دوران جنگ تحمیلی به بعد با رویکرد فراملیتی و جهانی به موضوع صلح و عدالت توجه داشته و برای حل بحران های جاری، راهکارها و دیدگاه های بدیع ارائه کرده اند. موضوع برپائی همه پرسی در سرزمین های اشغالی فلسطین و تعیین نظام آینده این سرزمین توسط مردم، یکی از این ابتکارات بوده که به دنبال استقرار صلح عادلانه مبتنی بر رفع اشغال و تجاوز و توجه به آرای مردم است. از این منظر اگر قرار باشد صلح عادلانه و پایدار در غرب آسیا برقرار شود باید مردم فلسطین حق انتخاب داشته باشند و با آرای عمومی و برگزاری همه‌پرسی سرنوشت خود را تعیین کنند.طرح ایران با محوریت عدالت خواهی، نافی طرح ۲ دولت است که از طرف آمریکا،اروپا و سازمان ملل متحد مطرح شده وعلیرغم اینکه برخی از کشورهای عرب هم به آن امید بسته‌اند،هفتاد سال است که پس از جعل رژیم اسرائیل، امکان اجرا ندارد.این طرح قابل اجرا نیست چرا که رژیم صهیونیستی با تشکیل دولت فلسطین مخالف است و تمام تلاش‌های جنایتکارانه اسرائیل برای تجاوز به فلسطین،نسل کشی و ویران کردن غزه، اعمال فشار به کرانه باختری و حمله به لبنان،یمن و سوریه برای این است که طرح ۲ دولت عملی نشود.در عین حال این طرح به صلح پایدار و عادلانه هم منجر نخواهد شد، چون با حفظ یک محور شرارت یعنی اسرائیل در منطقه، هیچگاه نمی‌توان به برقراری صلح و امنیت امیدوار بود. امروز نیز ترویج و تبیین گفتمان صلح عادلانه، توسط نخبگان می تواند تبدیل به یک گفتمان ملی شده و در حوزه سیاست خارجی به عنوان یک راهکار اصلی برای حل بحران های جهان، مورد استفاده قرار گیرد. در همین رابطه، طرح مجدد پیشنهاد ایران مبتنی بر همه پرسی در اراضی اشغالی،می تواند توسط آقای دکتر پزشکیان در نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد مطرح شود.شایسته است دستگاه دیپلماسی این موضوع را در دستورکار ایشان قرار دهد تا از آن تریبون بین المللی،برای جهانیان تشریح و تبیین شود.